

Korrupció Érzékelési Index

A világ korrupciós térképe és a TI Magyarország jelentése
a 2023. évről

Közép-európai Egyetem
Budapest, 2024. január 30.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Korrupció Érzékelési Index (CPI) 2023-ban

- A Transparency International berlini kutatói készítették, idén 29. alkalommal teszik közzé
- 180 országot rangsorol
- A közszektor korrupcióját értékeli és méri
- 12 nemzetközi intézmény 13 kutatására támaszkodva, szakértők és üzletemberek megkérdezésén alapul
- 0-tól 100-ig terjedő skála
  - 0 = nagyon fertőzött korrupcióval
  - 100 = egyáltalán nem korrump
- Magyarországot 10 különböző alindex alapján vizsgálták

- Az Európai Bizottság szerint is alkalmas hosszabb távú trendek elemzésére
  - A Joint Research Center auditja (2018) – a CPI alkalmas eszköz a korrupció mérésére, bővebben:
https://www.transparency.org/files/content/pages/2018_CPI_2017_StatisticalAssessment.pdf

Eredmények – CPI 2023

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Korrupció Érzékelési Index, 2023: az élmezőny

Helyezés	Ország	Pontszám
1.	Dánia	90
2.	Finnország	87
2.	Új-Zéland	85
4.	Norvégia	84
5.	Szingapúr	83
5.	Svédország	82
6.	Svájc	82
7.	Hollandia	79

Nagyon korrupt											Nem korrupt
	1 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 - 100	

Korrupció Érzékelési Index, 2023: a sereghajtók

Helyezés	Ország	Pontszám
172.	Egyenlítői-Guinea	17
172.	Haiti	17
172.	Észak-Korea	17
172.	Nicaragua	17
176.	Jemen	16
177.	Dél-Szudán	13
178.	Szíria	13
178.	Venezuela	13
180.	Szomália	11

Nagyon korrup											Nem korrup
	1 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 - 100	

De hol áll Magyarország?

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Magyarország helyzete a világban: közepes korrupciós fertőzöttség

Helyezés	Ország	Pontszám
76.	Bahrein	42
76.	Magyarország	42
76.	Kína	42
76.	Kuba	42
76.	Moldova	42
76.	Trinidad és Tobago	42
76.	Észak-Macedónia	42

Nagyon korrup										Nem korrup	
	1 - 9	10 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 - 100	

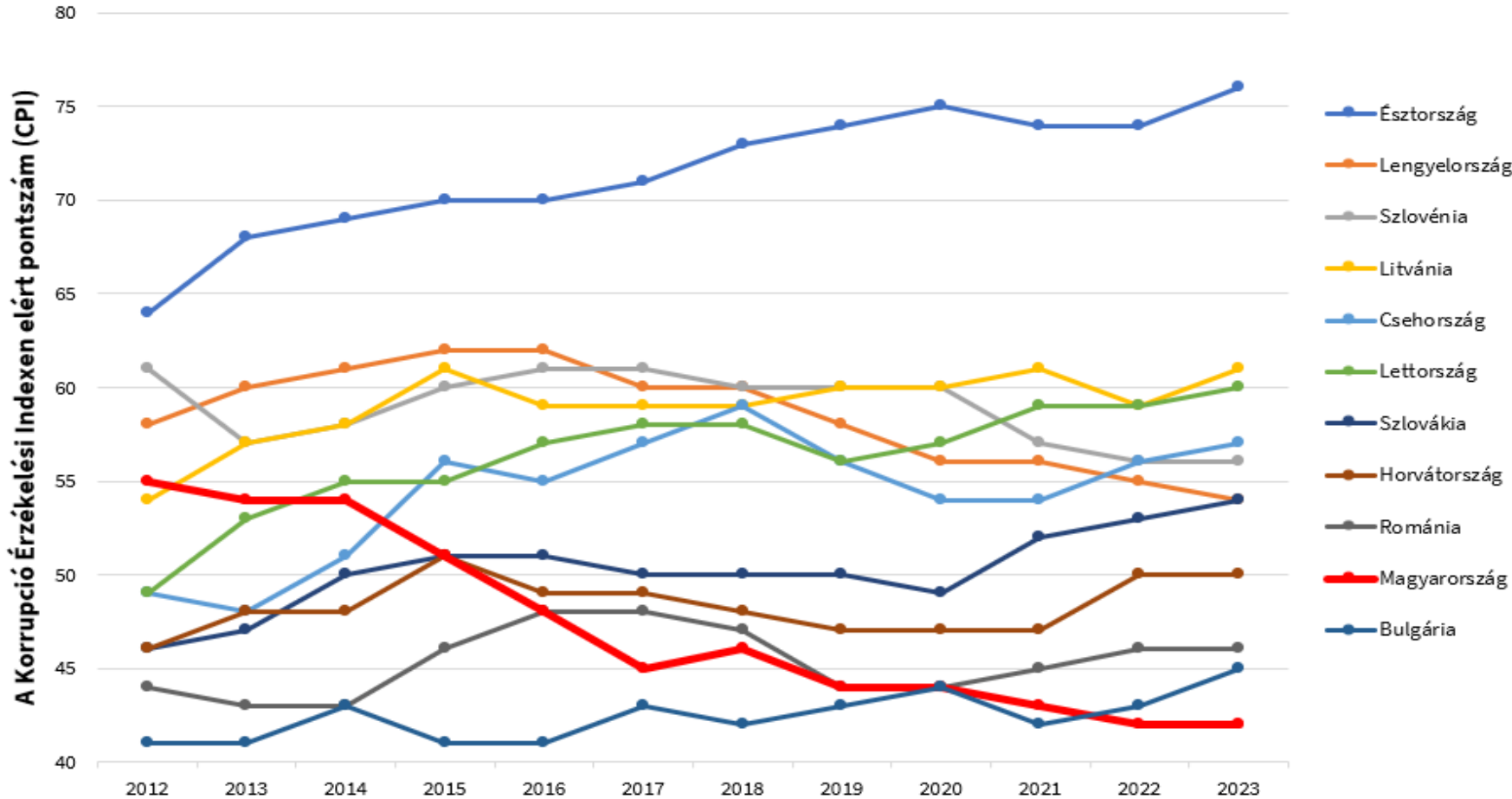
Európai Unió: Magyarország immár második éve az EU legkorruptabb tagállama

EU-n belüli helyezés	Ország	Pontszám		EU-n belüli helyezés	Ország	Pontszám	
1.	Dánia	90	=	15.	Lettország	60	↑
2.	Finnország	87	=	16.	Csehország	57	↑
3.	Svédország	82	↓	17.	Olaszország	56	=
4.	Hollandia	79	↓		Szlovénia	56	=
5.	Németország	78	↓	19.	Lengyelország	54	↓
	Luxemburg	78	↑		Szlovákia	54	↑
7.	Írország	77	=	21.	Ciprus	53	↑
8.	Észtország	76	↑	22.	Málta	51	=
9.	Belgium	73	=	23.	Horvátország	50	=
10.	Franciaország	71	↓	24.	Görögország	49	↓
	Ausztria	71	=	25.	Románia	46	=
12.	Litvánia	61	↓	26.	Bulgária	45	↑
	Portugália	61	↓	27.	Magyarország	42	=
14.	Spanyolország	60	=				

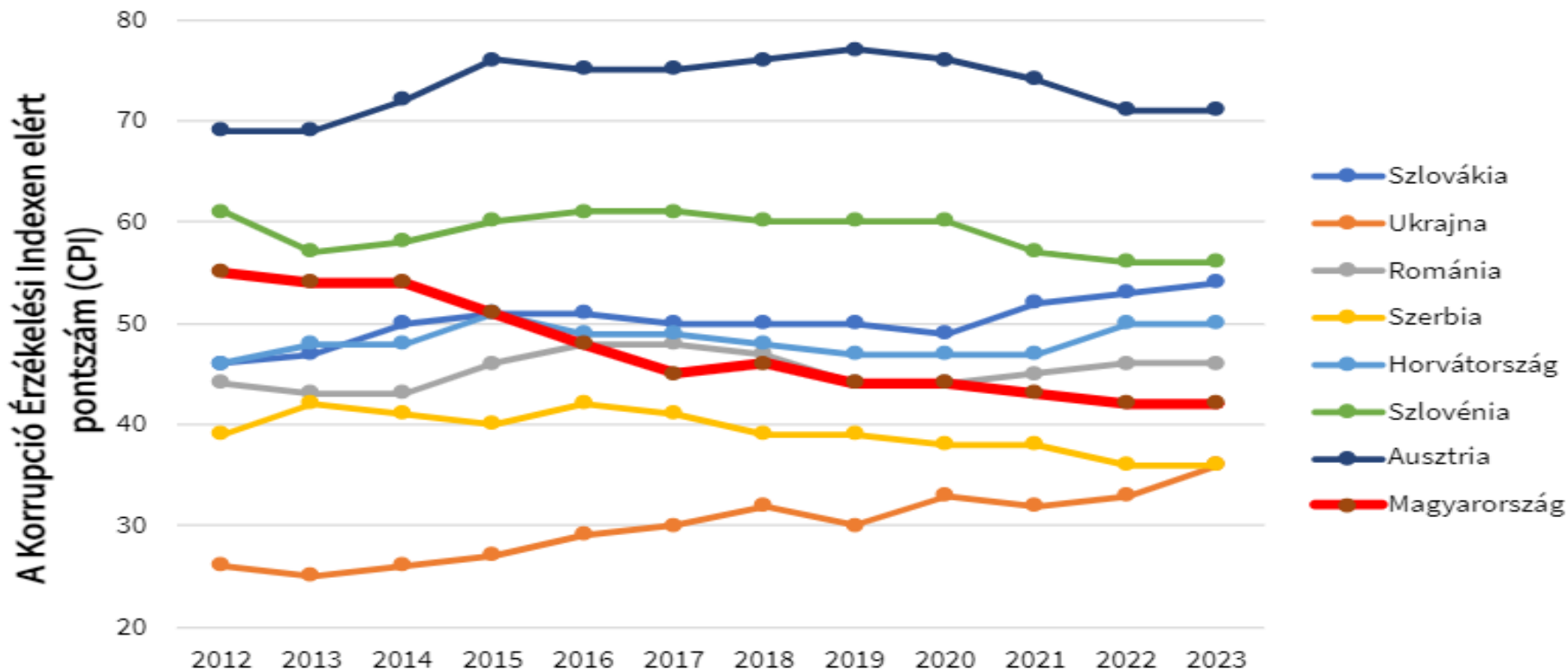
Közép- és Kelet-Európa EU-tagállamai: 11 év alatt

Magyarország pontszáma esett a legnagyobbat (13 pontot)

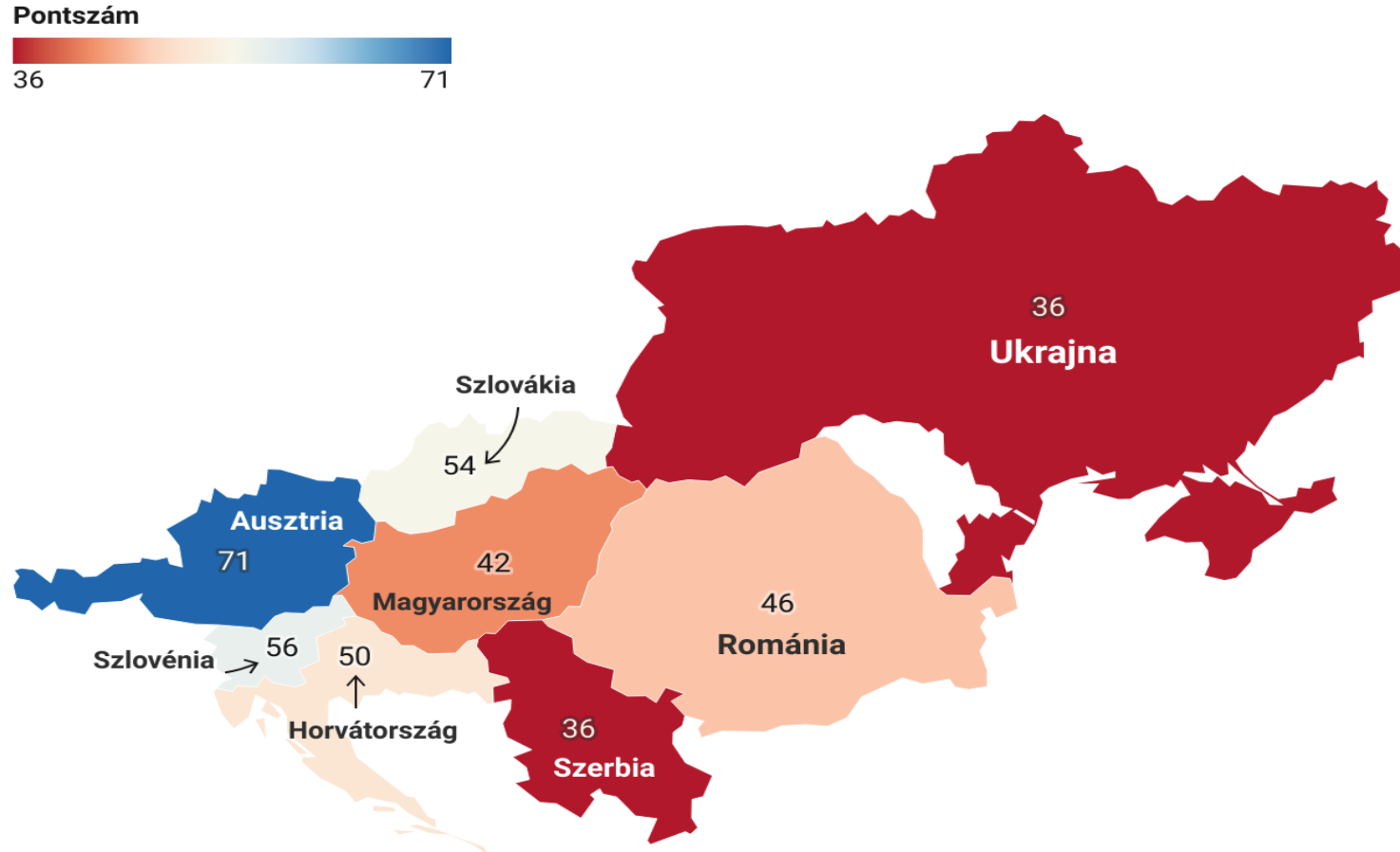

Ország	Pontszám változás (2012-2023)
Észtország	+12
Lengyelország	-4
Szlovénia	-5
Litvánia	+7
Csehország	+8
Lettország	+11
Szlovákia	+8
Horvátország	+4
Románia	+2
Magyarország	-13
Bulgária	+4

Magyarország és a szomszédos országok CPI-pontszámai, 2012-2023

Magyarország és a szomszédos országok CPI pontszámai (2023)

A TI Magyarország 2023-as éves Jelentése

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Mérlegen a mérföldkövek – javult-e a jogállamiság helyzete a reformok hatására?

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Integritás Hatóság: zászlóshajó vitorlák és propellerek nélkül

- ✔ Nem vált a NER foglyává
- ✘ Államigazgatási súlya elhanyagolható, a kormány a javaslati zömét lesöpri
- ✘ Önállóan csak nagyon kevés esetben és nagyon korlátozottan intézkedhet
- ✘ A hatáskörei gyakorlásához szükséges jogi feltételek hiányosak
- ✘ Az IH mellett működő Korrupció Elleni Munkacsoport: hatásköri deficit

Információszabadság: gyenge kezdés után erős visszaesés

- ✔ A kormány visszavonta a közérdekű adatok hozzáférhetőségének néhány kirívóan súlyos akadályát (korlátlanul magas díj eltörlése, 15 napos szabály, bírósági elbírálás tempója)
- ✘ A legsúlyosabb korlátozások megmaradtak
- ✘ A gyakorlatban a hatalom nyilvánossággal szemben táplált elutasító reflexei mit sem változtak
- ✘ Új nyilvánosságkorlátozó rendelkezések (pl.: tíz évről húsz évre nőtt egyes kormánydöntések titkosítási ideje)

Igazságszolgáltatási reform 10 milliárd euróért

Pozitívumok:

- **Az Országos Bírói Tanács megerősítése**
- **Az állami szervek nem támadhatják meg a bíróság ítéletét az Alkotmánybíróságon**
- **Az Alkotmánybíróság tagjait nem lehet átirányítani a Kúriára**
- **Nem jár fegyelmi a bíróknak, ha az Európai Unió Bíróságához fordulnak**

Negatívumok:

- **A reform megkésett és hiányos**
- **Számos problémás területtel nem foglalkozik**
  - **ügyelosztás**
  - **bírói kinevezések és előmenetel**
- **A NER 14. évében a bíróságok egyre nehezebben tudják kivonni magukat a kormány befolyása alól**

Vagyonnyilatkozatok: egy sok évtizedes abszurd dráma újabb felvonása

- A sokadik „reform” a kiindulópóztól is rosszabb eredményt hozott
  - a nyilatkozatot tevőknek nem kell feltüntetnie az általa használt lakóingatlan
  - a jövedelmeket csak értékkategóriák szerint kell megjelölni
- A vagyonnyilatkozati rendszernek jelen formájában lényegében nincs értelme (független ellenőrző szerv és szankciók hiánya)

Szuverenitásvédeleml Hatóság: jogi és politikai nonszensz

- Teljesen felesleges
- Az adófizetők rengeteg pénzét felemészti
- Ellentétes az Alaptörvénnyel
- Ellentétes az EU négy szabadság-elvével
- Alkalmas politikai hisztériakeltésre

A közbeszerzési rendszer működése

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

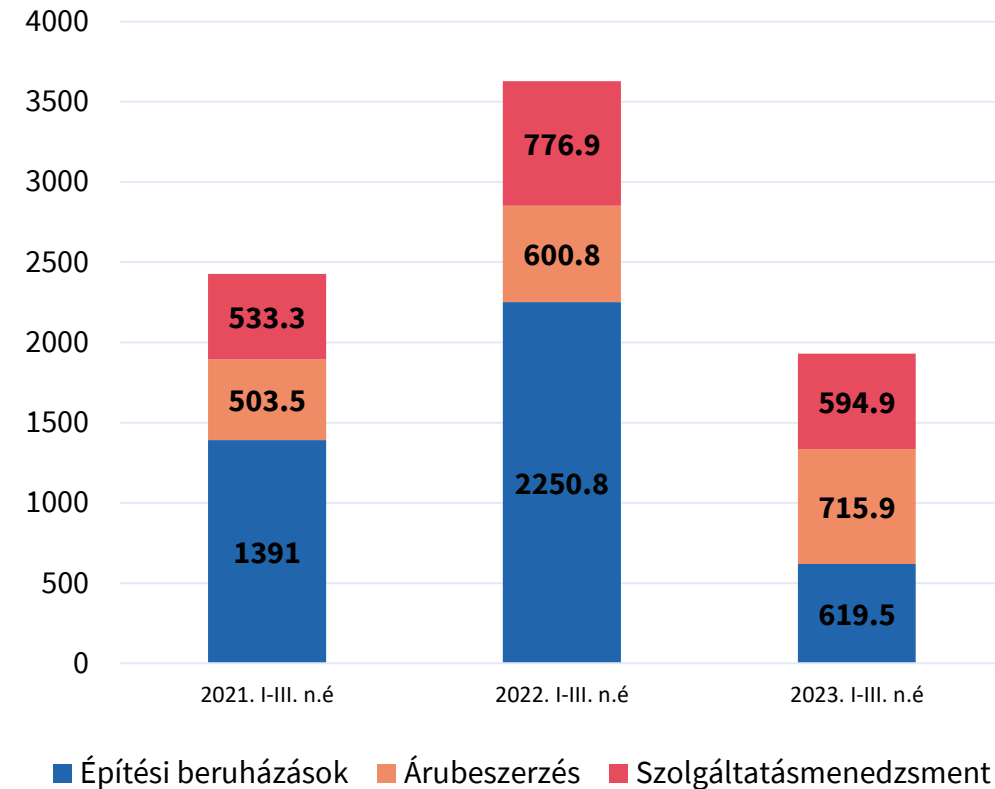
Együtt a korrupció ellen

A közbeszerzési rendszer működése

Nem hoztak fordulatot az uniós intézkedések

- A beruházásai stop és a hiányzó uniós források miatt csaknem felére, 3628 milliárd forintról 1930 milliárd forintra **csökkent a megvalósult közbeszerzések értéke** az első három negyedévben. Az építési beruházások területén még látványosabb a visszaesés.
- Az Európai Unió felé tett kötelezettségvállalások jelentős része a közbeszerzésben tapasztalható rendszerszintű korrupció mérséklését és a piaci verseny fokozását célozza. **A korrekciós intézkedések teljesítése azonban több ponton elmarad az elvárásoktól.**
- A kormánynak 2026 márciusáig **15 százalékra kell lefaragnia az egy résztvevős tenderek arányát** a teljes közbeszerzési piacon. A hazai finanszírozású tenderek esetében ez nagy kihívást jelent (2022-ben 31,3 százalékot tett ki), miközben az EU által finanszírozott beszerzéseknél már 2022 végén teljesült a cél.
- Hiányosságok **a közbeszerzési adatok közzétételének** gyakorlatában.

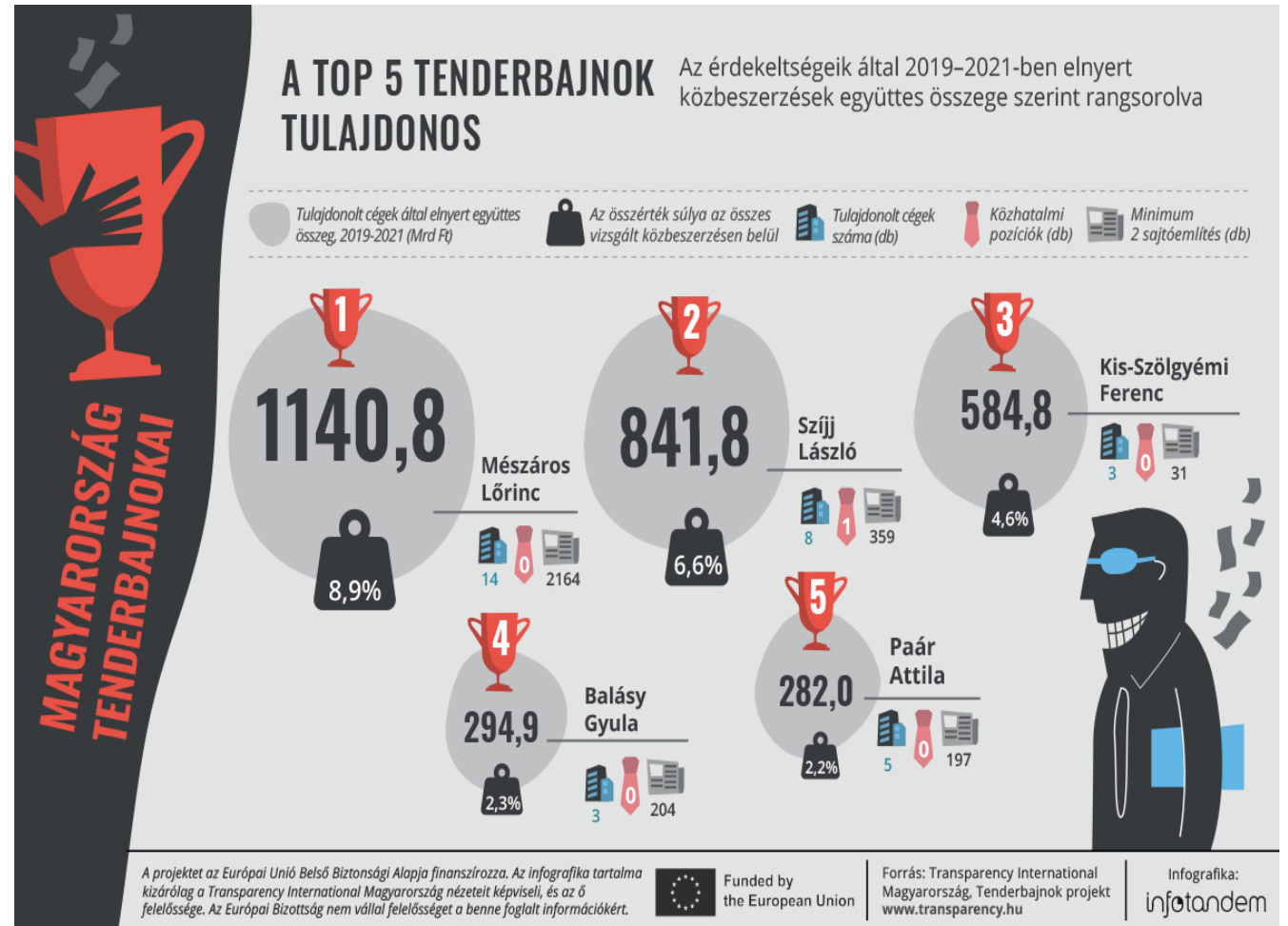
Közbeszerzési eljárások összesített értéke az eljárás tárgya szerinti bontásban (milliárd forint)

A közbeszerzési rendszer működése

Hiányosságok a mérföldköveken túl

- **Koncentráció:** Egyes kormányközeli szereplők megingathatatlanul vezető pozícióba betonozták be magukat (lásd a Tenderbajnok projekt eredményeit).
- **Átláthatóságot nélkülöző keretmegállapodások:** egyes ágazatokban (kommunikációs, informatikai, egyéb szolgáltatások) rendkívül elterjedt és ez segíti a kormányközeli vállalkozásokat piacvezető szerephez.
- **Tényleges tulajdonosok eltitkolására alkalmas befektetési formák:** exponenciálisan nőtt a *magántőkealapok* száma (Tenderbajnok: az összes vizsgált tender értékének 4,8 százaléka), *osztalékelsőbbbségi részvények*

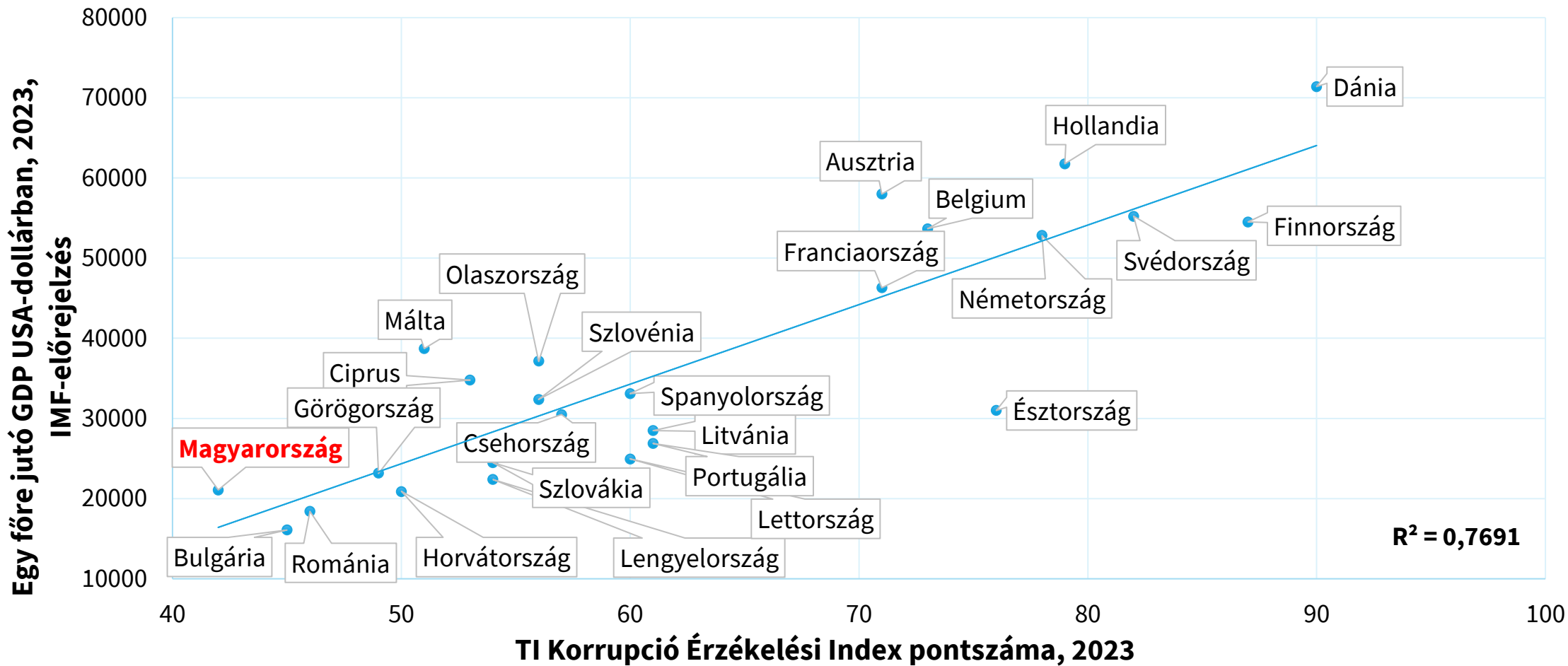
A korrupció hatása a gazdasági teljesítményre

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

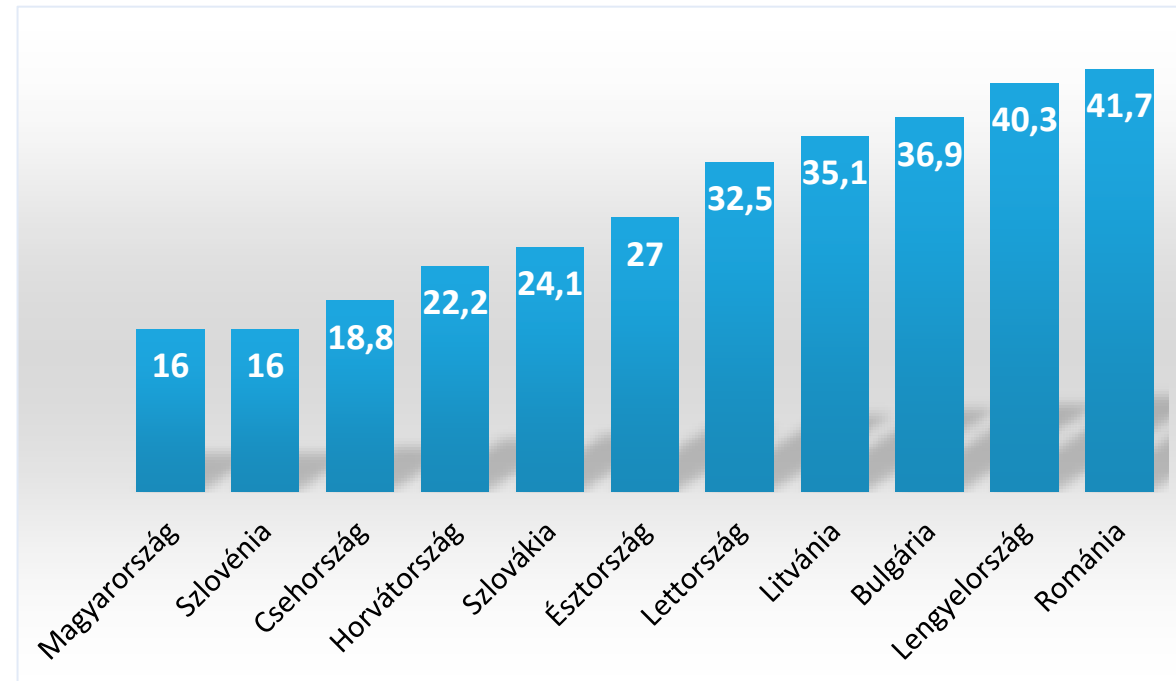
Korrupció és gazdasági teljesítmény az EU-ban: erős, bár enyhén csökkenő korreláció

Magyarország: nagy korrupció, kis gazdasági teljesítmény

- Magyarország az EU alsó házában ragadt: az EU legkorruptabb és hátulról a negyedik egy főre jutó GDP-jű tagállama
  - pedig a kumulált növekedés 2013 és 2023 között 54 százalékkal nőtt
  - a lakossági fogyasztást illetően még rosszabb a helyzet
- A gyenge teljesítmény okai és megnyilvánulási formái
  - Jogállami erózió, intézményi rombolás
  - Rendszerszintű korrupció
  - Gazdaságpolitikai hibák : a gazdaság túlfűtése, a pénzügyi egyensúly háttérbe szorulása (2017-től)
  - A haveri körök kistafírozása
- A gyenge teljesítmény következményei
  - Alacsony termelékenység-növekedés
  - Gyenge versenyképesség, silány humán infrastruktúra
  - Janus-arcú beruházások: magas, „olajozott” beruházási ráta, ugyanakkor gyenge hosszú távú jövedelemtermelő képesség

Termelékenységváltozás az EU közép- és kelet-európai országokban (2010-2022), százalékban

Forrás: a TI Magyarország számításai Eurostat adatok alapján

Magyarország hozzáférése az EU pénzalapjaihoz

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Áttekintés az uniós pénzek állásáról

- Az igazságügyi reformnak köszönhetően az Európai Bizottság 2023 decemberében feloldotta 10,2 milliárd EUR kohéziós forrás blokkolását.
- Továbbra is felfüggesztve marad 11,7 milliárd euró az összes rendelkezésre álló **kohéziós forrásból** (21,9 milliárd euró)
  - 6,3 milliárd eurót a **feltételelességi eljárás** keretében blokkoltak (feloldását 17 mérföldkőhöz köti az Európai Tanács)
  - A többi kohéziós forrást az Európai Bizottság az **Európai Unió Alapjogi Chartájának** teljes körű végrehajtásához köti (horizontális feljogosító feltételek). Három problémás terület maradt: a menedékjogok, a szexuális kisebbségek jogainak biztosítása, az akadémiai szabadság garantálása (az igazságügyi reformot teljesítettnek tekintik)
- A **Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközből** (RRF) – összesen 10,4 milliárd euró – egyelőre semmi nem hozzáférhető: 6,5 milliárd euró támogatás, 3,9 milliárd euró kedvező kamatozású hitel. Feloldásukat 27 szupermérföldkőhöz kötik
  - Ez alól kivétel: 920 millió euró előleget, amit már lehívhatott a magyar kormány
- A feltételelességi eljárás értelmében az alapítványi formában működő egyetemek, kutatóintézetek és kapcsolt vállalkozásaik nem juthatnak forráshoz a közvetlen a **tematikus pénzalapokból** (Horizont Európa kutatási és innovációs alap, Erasmus+).

Következtetések

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Magyarország

Együtt a korrupció ellen

Mérföldköveken innen és túl

- Magyarország az EU legkorruptabb tagállama, miközben szerény gazdasági teljesítményt nyújt
- A közbeszerzési rendszer továbbra is eltorzult, óriási a haveri koncentráció
- Korrupció elleni és jogállamisági reformok: túl kevés történt és – főleg – túl későn
- A NER-nek nem a jogállam helyreállítása és a korrupció visszaszorítása a célja, hanem az európai uniós forrásokhoz való hozzáférés
  - ezért a kormány mindig lavírozni fog az uniónak történő megfelelés és a NER-érdekek érvényesítése között
  - amennyiben a kettő közötti konfliktus áll fenn, akkor az utóbbi szempontot érvényesíti

**Köszönöm a figyelmet
és várom a kérdéseket!**

Dr. Martin József Péter
ügyvezető igazgató
info@transparency.hu

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Magyarország

Együtt a korrupció ellen